

1. Chishti S., Barberis J. The FINTECH Book: The Financial Technology Handbook for Investors, Entrepreneurs and Visionaries, John Wiley & Sons. 2016. 312 p
2. FinTech в Україні: чому потрібно розвивати ринок фінансових технологій? URL: <http://evris.law/uk/stattja-fintech-vukraini-chomu-potribno-rozvivati-rinok-finansovih-tehnologij>.
3. Frame W. S. Technological change, financial innovation and diffusion in banking [Електронний ресурс]. Federal Reserve Bank of Atlanta. Working Paper 2009-10. Режим доступу: <http://www.frbatlanta.org/filelegacydocs/wp0910.pdf>.
4. Buckle M. The UK financial system: Theory and Practice. Manchester: Manchester University Press, 1998. 411 p.
5. Miller M. H. Financial Innovations. The Last Twenty Years and the Next. Journal of Financial and Quantitative Analysis. 1986. Vol. 21. P. 459-471.
6. Tufano P. Financial Innovation. The Handbook of the Economics of Finance. 2003. Vol. 1. Part A. P.307–335.
7. Llewellyn D. Financial Innovation: a Basic Analysis. Financial Innovation, by Cavanna H. London : Routledge, 1992. 203 p.
8. Perez C. Technological Revolutions and Financial Capital: The Dynamics of Bubbles and Golden Ages. London : Edward Elgar Pub, 2002. 198 p.
9. Финансовые технологии. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki>.
10. Schueffel P. Taming the Beast: A Scientific Definition of Fintech. Journal of Innovation Management. 2017. Vol. 4. Iss. 4. P. 32–54.
11. Морозко Н.И., Диденко В.Ю. Основные тренды развития индустрии финансовых технологий: монография. Москва: РУСАЙНС, 2017. 176 с.
12. Некрасов В. День, коли родився український ФинТех: на чому заробляють ФинТех компанії. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2018/02/26/634424/>
13. ФинТех в Україні: тенденції, огляд ринку та каталог: URL: http://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf

Анатолій Гулей

д.е.н., доцент

голова Правління

ПрАТ “Українська міжбанківська валютна біржа”

РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Нині гостро постає: кому краще довіряти громадянам – банкам чи технологіям? Технології змушують рухатись наше життя, але сучасний світ економіки створено завдяки монетарній системі, що базується на фіатних грошах, що контролюється центральними банками.

Довіра банків базується на довірі до фіатних грошей та посередниках, які працюють в інтересах держави. Довіра до технологій базується на математичних алгоритмах, правилах консенсусу, що записують ланцюг блоків, без права змінити жодного елементу. Уряди та центральні банки почали впроваджувати блокчейн технологій і можливості застосування в економіці та банківській сфері.

Кредитна система держави це складний механізм багатьох інституцій і різних видів політик для балансування і регулювання економіки.

Цифрові гроші не в змозі замінити фіатні гроші. Криптовалюти сьогодні не існують без фіатних грошей. Основою цифрової економіки стануть цифрові гроші.

Під цифровими грошима розуміється будь яка валюта в цифровому або електронному вигляді, включаючи гроші в банках на рахунках і фактично це звичайні фіатні гроші, випущені центральними банками, які не мають фізичної (матеріальної форми).

Говорячи про «цифрову валюту» ми не говоримо про спеціальний вид грошей, що випускаються третіми особами. Ця валюта яка зберігається у цифровій або електронній формі і може бути передана з одного пристрою на інший різними засобами передачі.

Закон «Про електронні гроші в Україні» дозволяє випускати електронні гроші тільки банками. Тому в Україні не існує успішної платіжної системи котра б надавала покупцям і продавцям «цифрову валюту», що могло б бути корисним для економіки держави. В Україні не існує місцевої «цифрової валюти». НБУ не дає чіткої концепції щодо створення власної криптовалюти за допомогою блокчейн, чи електронної гривні. Це б зумовило зменшення кількості монет («cash less») і банків.

Переваги для центрального банку від впровадження цифрових грошей:

- зменшення витрат на емісію;
- безпека та зручність при переказах;
- дешеві операції у розрахунках;
- прискорення обігу та зростання ВВП.

Тіньова економіка обслуговується готівкою, тому для зменшення масштабів тіньової економіки слід переходити до «цифрових грошей».

Нині цифрова економіка складає частку до 3% ВВП, очікується щорічний ріст цифрових грошей 30-40%, в товарообігу це дасть 1% ВВП. Ось деякі факти:

- майже усе населення Землі (7 млрд. осіб) має доступ до Інтернету, зокрема: 52% - є власниками смартфонів і 44% - комп'ютерів;
- смартфони перемагають телевізор;
- очікується, що у 2019 р. у цифровому економіку буде вкладено 200 млрд дол. США, у 2020 – 350 млрд дол. США;
- український медіа простір несе збитки, через те, що глядач не дивиться ТБ, а використовує Інтернет. Це призводить до зростання рекламних бюджетів телеканалів;
- український глядач в Інтернеті проводить більше часу, ніж біля телевізора;
- кіберсмайт має в Україні 5 млн. гравців;
- електронна комерція демонструє ріст у 2 рази за 4 роки.

Так, якщо раніше лідером продажів через Інтернет була електротехніка, то сьогодні – одяг.

Отже, цифрові гроші не є загрозою банківської системи, якщо центральні банки навчаться захищати себе за рахунок ефективної монетарної політики.

Функції Центральних банків, які доступні фіатним грошам але недоступні цифровим монетам:

- захист від структурної деформації;
- роль Центрального банку як кредитора останньої інстанції;
- адміністративні обмеження в період потрясінь економіки.

Центральним банкам належить регулювати цифрові валюти так, щоб фіатні валюти були більш ефективними і стабільними при розрахунках. Центральному банку належить узаконити електронні гроші, надавши їм цифрову характеристику.

Розвиток цифрової економіки є важливим у підвищенні конкурентоспроможності економіки нашої держави на глобальних ринках. При цьому варто дотримуватися ринкового принципу регулювання – принципу мінімального регулювання.

Список використаних джерел

1. Yazlyuk B., Guley A., Brukhanskyi R., Shovkoplias H., Shvydka T. Basic principles of financial markets regulation and legal aspects of the legislative requirements. Investment Management and Financial Innovations. 2018. 15(1). 337-349.